

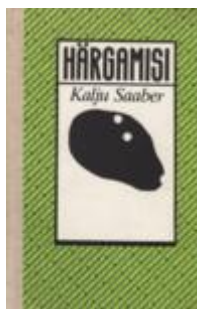
OKTOOBER 2014

KALJU SAABER - 70

11. X 1944

(prosaist, näitekirjanik, publitsist)

„Sündisin maalapsena. Saatus tahtis, et see juhtuks 1944 Virumaal Küti vallas Inju - Aruvälja külas Kalmu peres. Kolme nädala eest oli sõjavanker tagasi veerenud ning inimestel olid taskus alles Saksa Ausweis`id. Minu ema, väike blond kolmekümne kaheksanda eluaasta lävel seisev lesknaine, kündis veel ise kahe hobusega peaaegu terve sügiskünni. Minu sündimise päeva hommikul, see oli kesknädalal, 11. oktoobril, mil päike tõusis 5.39 Kesk-Euroopa aja järgi, hangunud ta veel küünis kaeravihke ...

... Kirjad näitavad, et seitsmeklassilise hariduse omandasin Paines, 1963. aastal lõpetasin Rakvere töölisnoorte keskkooli, töötades samal ajal mööbelsepa õpilasena ning hiljem mööbelsepana. Sealt pärinevad ka esimesed trükiread: „Kilde mööbelsepa päevikust“. 1964. aastal astusin Tartu ülikooli ajalugu õppima, kuid katkestasin 1968. tbc pärast. Sestpeale olen põhiliselt kirjanduspõldu harinud.“

/Saaber, Kalju Härgamisi .- Tallinn: 1980, lk. 230 – 231/

Tema esimesed lühipalad ilmusid perioodikas 1965. aastal, novell „Murdeiga“ tunnistati ajakirjas „Noorus“ 1966. aastal parimaks ning peatselt hakkas jutte jõudma ka raamatukaante vahele.

„Minu esimene prototüüp – Kitse-Liisa – lubanud mind Paines kohtusse kaevata, kahjuks (või õnneks?) ei võetud teda toonaste ametnike poolt jutule.“ /Keel ja Kirjandus, 1988, lk. 745/

Varasemas lühiproosas jälgib Kalju Saaber peamiselt noorukite kujunemist ja küpsemist, keskendudes murdehetkedele tundeelus. Novelli „Mustlased“ motiividel on „Tallinnfilmis“ tehtud lühifilm „Tätoveering“.

Hilisemas proosas koondub kirjaniku huvi eesti külale II maailmasõja keerises ja sõjajärgseil

aastail, see ränk aeg avaneb keeruliste inimsaatuste ja –suhete kaudu. Kogumikus „Kahe kodu ballaad“ oleva nimijutu ainetel on tehtud samanimeline telefilm.

Kalju Saaber on avaldanud luuletusi, humoreske ja kultuurikriitikat perioodikas, koostanud kogumiku „Virumaast ja virulastest“ (1987) ning koguteose „Virumaa“ (1996). Otseselt Virumaa muredest ning Rakvere teatrile kirjutas ta oma näidendid „Virumaa leib“ ja „Koduvõõrad“.

Elades Rakveres, ongi tema meelisteemaks läbi aastakümnete olnud Virumaa ajalugu, kultuur ja inimesed.

„Praegu tean juba kindlalt, kus asuvad kirjutamise juured ja juureniidid: need asuvad tõesti Virumaa mullas.“... .. Mind jäävad pingestama Virumaa (olevat nüisugune mitteametlik tiitel „Virumaa kirjamees“!) ja eesti soost väljarändajad (ka nende sotsiaalne mälu tuleb taastada) /Keel ja Kirjandus, 1988, nr. 12, lk. 745/

Kirjanike Liitu kuulub Kalju Saaber 1979. aastast.

Raamatud

"Romeo, Julia ja õhuhäire" 1972

„Hellase kõrb“ 1975

„Raske vesi“ 1976

"Mees, naine ja bernhardiin" 1978

"Meri. Impressioon" 1978

"Härgamisi" 1980

(1979. aasta romaanivõistluse III auhind, Ed. Vilde nim. kolhoosi kirjanduspreemia 1981)

"Kahe kodu ballaad" 1980

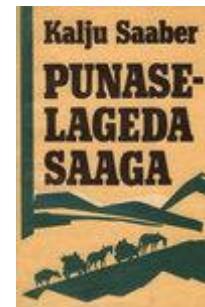
"Nille, Värten ja Peopesa" 1981

"Kaimude raamat" I 1982 ja II 1986

"Puulane ja Tohtlane" 1983

"On" 1984

"Prantsuse kingad. Virumaa leib" 1986

"Hiiehobune" 1989

"Punaselageda saaga" 1991 (Virumaa kirjanduspreemia 1992, Vilde-nim. kolhoosi auhind 1992)

"Saurusesuvi" 1993

"Luukere Atu" 2001

"Rakvere lugemik" 2002

"Haruldast tõugu issi" 2004

"Issanda loomaaed. Viru sektor" 2007

"Meister tegi, hästi tegi" 2007

"Palju väikseid virmalisi" 2007

„Lepatriinu asfaldil“ 2007

„Kohtume Islandi väraval“ 2013

